

Ekte eller falsk fargeidentitet?

Bryggen i Bergen står på en liste over verdens mest fargerike byer. Men er dette virkelig fargerike byer, eller forsøker reiselivsnæringen lokke turister med fragmenter av byer som "kolorerte postkort"? Reaksjoner bør komme på oppdiktede fargeidentiteter - inntrykket blir overfladisk og tjener ikke til fargens beste.

Noen byer viser seg bevisst fram med en fargeidentitet. Det gjelder for eksempel fargerike Burano i Italia, men også Risør i Norge, "Den hvite byen ved Skagerak". De er relativt troverdige og helstøpte eksempler på slik markedsføring.

En artikkel jeg kom over på internett presenterer imidlertid mer tvilsomme identiteter, i det den lister opp "8 most colorful cities on Earth". Jeg merket meg dette spesielt fordi Bergen er representert med Bryggen. Det er nok et tilfeldig utvalg, og lista kunne vært lenger, men det er fenomenet som er interessant å diskutere.

Er dette fargerike byer eller er det reiselivsnæringen som har fremmet fragmenter av byer som "kolorerte postkort" for å lokke turister?

Mette l'Orange er billedkunstner og sivilarkitekt, ansatt ved Kunsthøyskolen i Bergen.

Snikende gråning i Bergen

Bryggen har en sammenholdt og vakker historisk fargesetting. De som reiser til byen ville nok ha ønsket å oppleve Bergen som tilsvarende fargerik helhet, men møter en snikende "gråning" i gater og kroker. Det samme kan vi si om København med sitt Nyhavn. Her vises et prospekt over en bevisst fargesetting foretatt av fagfolk. Fargene i den danske hovedstad forøvrig er beskrevet i boka "Københavns Farger" av arkitekten Bente Lange, og er slett ikke av samme karakter.

En annen vri: La Boca er en arbeiderbydel i Argentinas hovedstad som til stadighet fremmes i reisebrosjyrene. Den oversvømmes av turister som vil se disse fargesterke husene, bygget av materialer fra skipsindustrien, og fra plank og bølgeblikk.

Hvis det ikke hadde vært for fargene, kan man spørre seg om interessen hadde vært like stor. Misbruk av farger i en uverdigg kulturturisme?

Et selvopplevd eksempel

Jeg besøkte nylig den lille byen Aveiro i Portugal. Jeg valgte å dra på en konferanse der fordi bilder lokket med en ekstremt fargesterk bebyggelse. Det gjorde meg nysgjerrig, men akk, postkortfenomenet slo til!

Et motiv av historisk bebyggelse ved en kanal, og noen fargesterke båter, vips så kommer turistene. Jeg følte meg lurt. Byen ellers ga dessverre et slitent og utvannet fargeuttrykk, til tross for en og annen "karamell".

All ny bebyggelse beveget seg dessuten i motsatt retning, for eksempel ved åtte nye shoppingentre i beige og brunt.

Skuffende fargesetting i Aveiro

Bruk eller misbruk av virkemidler

Hvem iscenesetter en slik bys identitet? Er dette prospektet påtatt folkelig eller reelt? Er det styrt av lokale markedskrefter, eller bare et eksempel på at når naboen roper høyt så roper jeg enda høyere. Det kan bli slik med farger, og det kan også bli motsatt – er naboen grå så blir jeg gråere.

Hovedpoenget er imidlertid at reiselivet har en tendens til bruk/misbruk av virkemidler for å lokke penger ut av turistene. I dette tilfelle fargen.

Klart at manglende kontroll av billedflommen på internett er med på å skape slike fenomener som Aveiro, ved en slags lovmessighet dukker disse bildene opp når man søker på nett.

Ikke desto mindre bør reaksjonene komme på oppdiktede fargeidentiteter. Det blir overfladisk og tjener ikke til fargens beste.

De åtte mest fargerike

Guanajuato, Mexico

Manarola, Italia

Bryggen, Bergen

Wroclaw, Polen

Willemstad, Curaçao

St. Johns, Newfoundland, Canada

Nyhavn, København

La Boca, Buenos Aires.